

De VLAAMSE RAAD heeft aangenomen en Wij, REGERING, bekrachtigen hetgeen volgt:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° „vaartuigen" :

a. de vaartuigen omschreven in artikel 1 van boek II van het Wetboek van Koophandel;

b. de vaartuigen, lichters, dokken, wrakken en drijvende tuigen met bestemming naar of komend uit zee ;

c. de andere uitdrukkelijk bij besluit van de Vlaamse regering aangeduide vaartuigen, lichters, dokken, wrakken en drijvende tuigen;

2° „gezagvoerder" : de kapitein, de schipper of de persoon die belast is met het bevel over een vaartuig, of die dit bevel in feite voert;

3° „de loodsdienst" : de functionele dienst van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap belast met de in artikel 5 bedoelde taken of de rechtspersoon waaraan bij decreet die taken geheel of gedeeltelijk worden toevertrouwd ;

4° „het gewone loodsen" : het verstrekken van inlichtingen en raadgevingen bij de navigatie van een vaartuig, door een loods aan boord van dat vaartuig ;

5° „het loodsen op afstand" of „LOA" : het verstrekken van inlichtingen en raadgevingen bij de navigatie van een vaartuig, vanaf de wal of vanop een ander varend of stilligend vaartuig, door een loods, met behulp van radiocommunicatiemiddelen en eventueel van radarbeelden ;

6° „loods" : de houder van het loodsbrevet of van de tijdelijke loodsvergunning bedoeld in artikel 6 ;

7° „verkeersbegeleiding" : de verzameling, de verwerking, de overbrenging en de mededeling aan de gezagvoerders en aan andere natuurlijke of rechtspersonen van gegevens in verband met de ordening en de coördinatie van het scheepvaartverkeer, met uitzondering van de specifieke activiteiten omschreven onder 4° en 5°;

8° „verkeersbegeleidingssysteem" of „VBS" : het organisatorische en operationele systeem waarin de verkeersbegeleiding wordt verstrekt;

9° „gedecentraliseerd bestuurde havens en kanalen" : de op het grondgebied van het Vlaamse Gewest gelegen havens en kanalen die zijn onttrokken aan de werking van de getijden en die ter uitvoering van de wet, het decreet of een met het Vlaamse Gewest gesloten overeenkomst, bestuurd of geëxploiteerd worden door een gedecentraliseerd bestuur ;

10° „loodsgelden" : het gewone loodsgeld, de LOA-vergoeding en de VBS-vergoeding;

11° „gewoon loodsgeld" : een retributie verschuldigd wegens het gebruik maken van het gewone loodsen ;

12° „LOA-vergoeding" : een retributie verschuldigd wegens het gebruik maken van LOA ;

13° „VBS-vergoeding" : een retributie verschuldigd wegens het gebruik maken van het verkeersbegeleidingssysteem.

Artikel 3

Dit decreet is niet van toepassing op de Noordzee-loodsen bedoeld in de wet van 8 juni 1983 houdende instelling van een certificaat van Noordzee-loods voor het loodsen van schepen op de Noordzee en in het Kanaal.

HOOFDSTUK II

Organisatie en werking van de loodsdienst van het Vlaamse Gewest

AFDELING 1

Toepassingsgebied

Artikel 4

Onverminderd de internationale verplichtingen die in verband met deze aangelegenheid op het Vlaamse Gewest rusten, regelt dit hoofdstuk de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaamse Gewest.

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op de natuurlijke en rechtspersonen belast met het verstrekken van het gewone loodsen of van LOA of met de verkeersbegeleiding in gedecentraliseerd bestuurde havens en kanalen, uitgezonderd wat het zeekanaal van Gent naar Terneuzen, met inbegrip van de oude kanaalarmen, de Moervaart, en de op deze wateren aansluitende en door de stad Gent beheerde dokken en darsen betreft.

AFDELING 2

Organisatie van de loodsdienst

Artikel 5

§ 1. Alleen de loodsdienst van het Vlaamse Gewest is bevoegd om het gewone loodsen en LOA te verstrekken aan de vaartuigen die gebruik maken van of zich bevinden op de volgende wateren:

1° de Belgische territoriale zee, in westelijke richting uitgebreid tot de rede van Duinkerke, en in oostelijke richting uitgebreid tot de rede van Vlissingen ;

[3]

2° de Scheldemonden van de rede van Vlissingen tot de kruisstations van de loodsboten in zee ;

3° de vaarwateren tussen de kruisstations van de loodsboten tot de kusthavens ;

4° de Schelde stroomafwaarts Antwerpen tot de rede van Vlissingen;

5° de rede van Antwerpen ;

6° de Schelde stroomopwaarts Antwerpen tot Dendermonde;

7° de Rupel van haar monding tot in de sluis van Wintam;

8° het zeekanaal van Gent naar Terneuzen, met inbegrip van de oude kanaalarmen, de Moervaart, en de op deze wateren aansluitende en door de Stad Gent beheerde dokken en darsen;

9° de tijhavens van Oostende, Zeebrugge en Nieuwpoort en de wateren tussen deze havens en de aanpalende reden;

10° de toegangseulen van de op de voormelde wateren aansluitende keer- en schutsluizen ;

11° de andere op het grondgebied van het Vlaamse Gewest gelegen stromen, rivieren, kanalen en bevaarbare wateren, die geen gedecentraliseerd bestuurde havens of kanalen zijn.

Deze bevoegdheid omvat ook het verstrekken van het gewone loodsen en LOA aan de vaartuigen die een aan een van de genoemde wateren gelegen haven of aanlegplaats aanlopen of verlaten.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de gebieden waar de loodsdienst daadwerkelijk het gewone loodsen en LOA verstrekt.

§ 3. De loodsdienst is belast met de verkeersbegeleiding.

De Vlaamse regering bepaalt de gebieden waar verkeersbegeleiding wordt verstrekt.

Artikel 6

§ 1. De verstrekkers van het gewone loodsen en van LOA moeten houder zijn van een loodsbrevet.

De loodsbrevetten worden uitgereikt, geschorst en ingetrokken door de Vlaamse regering, die de voorwaarden vaststelt waaronder zulks geschiedt.

De loodsen worden voorzien van een legitimatiebewijs. De Vlaamse regering bepaalt de vorm van dit bewijs en de vermeldingen die erop voorkomen.

§ 2. Wanneer het belang van de scheepvaart zulks vereist, reikt de Vlaamse regering, overeenkomstig de door haar bepaalde regelen, tijdelijke loodsvergunningen uit.

De Vlaamse regering bepaalt de geldigheidsduur van de vergunningen en regelt de schorsing en de intrekking ervan. De Vlaamse regering bepaalt in het bijzonder volgens welke regelen de houders van een dergelijke vergunning dienen op te treden.

AFDELING 3

De verscherpte loodsplicht

Artikel 7

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt de gebieden waarbinnen de vaartuigen verplicht zijn om een loods aan boord te nemen.

§ 2. De Vlaamse regering duidt de categorieën van vaartuigen en de gezagvoerders aan die van deze verplichting zijn vrijgesteld.

Daarbij dient de Vlaamse regering onder meer :

1° een onderscheid te maken naar het type, de bestemming, de afmetingen en/of de hoeveelheid of de soort lading van de vaartuigen;

2° een stelsel in te voeren van individuele vrijstellingen die als gevolg van bijzondere omstandigheden worden verleend door de ambtenaren die de Vlaamse regering aanwijst ;

3° een algemene vrijstelling te verlenen aan gezagvoerders die binnen een bepaalde termijn een bepaald aantal keren eenzelfde traject afleggen.

Zij wordt verleend aan de betrokken gezagvoerder en niet aan een vaartuig, aan een scheepvaartlijn of aan een reder. Ze geldt slechts voor het betrokken traject en ze is bovendien beperkt om met één welbepaald vaartuig of met vaartuigen van hetzelfde type te varen.

In uitzonderlijk omstandigheden of gevallen kunnen door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren een krachtens de voorgaande leden vrijgesteld vaartuig toch aan de verscherpte loodsplicht onderwerpen, of verplichtingen opleggen in verband met het gebruik maken van meer dan één loods.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de gebieden waarbinnen en de omstandigheden waaronder de categorieën vaartuigen die zij aanduidt, van het loodsen op afstand gebruik moeten maken.

De bepalingen van § 2 zijn van overeenkomstige toepassing.

§ 4. Het is de vaartuigen die onderworpen zijn aan de verscherpte loodsplicht, en die geen loods aan boord nemen, als ook de vaartuigen die van het loodsen op afstand gebruik moeten maken, en die nalaten of weigeren dit te doen, verboden de opvaart, de afvaart of de doorvaart aan te vatten of voort te zetten.

De door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren kunnen dit verbod in uitzonderlijke omstandigheden of gevallen opheffen door vooraf een individuele toestemming te geven om te varen.

§ 5. Wanneer noch het gewone loodsen, noch LOA kan worden verstrekt, is het de vaartuigen verboden verder te varen, tenzij de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren, rekening houdend met de in § 6 bedoelde belangen, een individuele toestemming hebben verleend om te varen.

§ 6. Bij de uitvoering van dit artikel en van de besluiten genomen ter uitvoering ervan, wordt inzonderheid rekening gehouden met het belang van :

1° de vrijwaring van de veiligheid, het vlotte verloop en de continuïteit van het scheepvaartverkeer ;

2° de instandhouding, de bescherming en het waarborgen van de bruikbaarheid van de vaarwegen en hun aanhorigheden ;

3° de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu.

AFDELING 4

De uitvoering van de loodstaken

Artikel 8

Zowel bij het verstrekken van het gewone loodsen, als bij het loodsen op afstand, treden de loodsen op als raadgever van de gezagvoerder.

Alleen deze laatste is meester over de leiding en de manoeuvres van het vaartuig.

De loodsen kunnen ter uitvoering van hun opdracht, maar wel onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de gezagvoerder, alle door de gezagvoerder nuttig of nodig geachte en eventueel zelfs stilzwijgend gedoogde intellectuele en materiële handelingen verrichten, met inbegrip van handelingen die betrekking hebben op aspecten van de eigenlijke navigatie.

Artikel 9

Met het oog op de goede werking van de loodsdienst en de veiligheid van de verkeersafwikkeling, zijn de gezagvoerders ertoe verplicht hun aankomst en vertrek vooraf aan de loodsdienst te melden op de wijze, in de vorm en binnen de termijn die door de Vlaamse regering bepaald zijn.

Artikel 10

De gezagvoerder is ertoe verplicht de loods, zolang hij aan boord blijft, kosteloos van behoorlijke voeding en logies te voorzien.

Hij is verantwoordelijk voor de veiligheid van de loods, zowel tijdens de volledige duur van het verblijf aan boord als bij het in- en ontschepen, ongeacht de wijze waarop het in- en ontschepen plaatsvindt.

AFDELING 5

Vaststelling en inning van de loodsgelden en andere vergoedingen

Artikel 11

Alle gezagvoerders van vaartuigen die er krachtens artikel 7 - hetzij ingevolge een reglementaire bepaling, hetzij ingevolge een beslissing met individuele strekking - toe verplicht zijn een loods aan boord te nemen, zijn voor de verstrekking van het gewone loodsen de betaling van het gewone loodsgeld verschuldigd.

Het gewone loodsgeld is ook verschuldigd :

1° door de gezagvoerders van de vaartuigen die er niet toe verplicht zijn een loods aan boord te nemen, maar vrijwillig gebruik maken van gewone loodsassistentie ;

2° door de gezagvoerders aan wie overeenkomstig artikel 7, § 2, tweede lid, 3°, een algemene vrijstelling is verleend voor een bepaald traject.

Artikel 12

De Vlaamse regering bepaalt de gewone en bijzondere tarieven van het door de onderscheiden categorieën vaartuigen verschuldigde gewone loodsgeld, alsook de wijze waarop en de dienst of rechtspersoon door wie het gewone loodsgeld wordt geïnd.

Bij wijze van uitzondering kan de Vlaamse regering gezagvoerders van met een pedagogisch, humanitair of filantropisch doel ingezette en met name aangeduide vaartuigen die gebruik maken van het gewone loodsen, per bezoek of per doorvaart, vrijstellen van de betaling van het gewone loodsgeld.

Artikel 13

Voor het loodsen op afstand zijn alle gezagvoerders van vaartuigen die er krachtens artikel 7 - hetzij ingevolge een reglementaire bepaling, hetzij ingevolge een beslissing met individuele strekking - toe verplicht zijn van LOA gebruik te maken, de betaling van een LOA-vergoeding verschuldigd.

De LOA-vergoeding is ook verschuldigd :

— door de gezagvoerders van de vaartuigen die er niet toe verplicht zijn van LOA gebruik te maken, maar vrijwillig van deze prestatie gebruik maken ;

— door de gezagvoerders aan wie overeenkomstig artikel 7, § 2, tweede lid, 3°, en § 3 van hetzelfde artikel, een algemene vrijstelling is verleend voor een bepaald traject, voor zover op dit traject uitsluitend LOA wordt verstrekt.

[7]

De Vlaamse regering bepaalt het tarief van de door de onderscheiden categorieën vaartuigen verschuldigde LOA-vergoeding, alsook de wijze waarop en de dienst of de rechtspersoon door wie de LOA-vergoeding wordt geïnd.

Bij wijze van uitzondering kan de Vlaamse regering gezagvoerders van met name aangeduide en met een pedagogisch, humanitair of filantropisch doel ingezette vaartuigen die gebruik maken van LOA, per bezoek of doorvaart, vrijstellen van de betaling van de LOA-vergoeding.

Artikel 14

Een VBS-vergoeding is verschuldigd door de gezagvoerders van de vaartuigen die gebruik maken van het verkeersbegeleidingssysteem.

De Vlaamse regering duidt de categorieën van vaartuigen aan die van deze verplichting zijn vrijgesteld.

De Vlaamse regering bepaalt het tarief van de VBS-vergoeding alsook de wijze waarop en de dienst of de rechtspersoon door wie zij wordt geïnd.

De Vlaamse regering bepaalt welke vergoeding de andere natuurlijke of rechtspersonen verschuldigd zijn om gegevens te ontvangen met betrekking tot verkeersbegeleiding.

Artikel 15

Benevens het gewone loodsgeld of de LOA-vergoeding, en de VBS-vergoeding, dienen de gezagvoerders de vergoedingen te betalen voor reis-, verplaatsings-, verblijfs-, voedings- en oponthoudkosten van de loodsen, alsook alle andere extra kosten in verband met het loodsen, waaronder eventueel de kosten voor de helikopterbeloodsing, onder de voorwaarden en overeenkomstig de regelen die door de Vlaamse regering bepaald zijn.

Artikel 16

De reder, de scheepseigenaar, de bevrachter, de scheepsagent en eventueel door de door hen tot handelen gemachtigde persoon of personen zijn hoofdelijk gehouden tot het betalen van de loodsgelden en van de in artikel 15 bepaalde vergoedingen en kosten.

Artikel 17

§ 1. De gezagvoerders zijn verplicht de loodsgelden en de in artikel 15 bepaalde vergoedingen en kosten binnen één maand en in elk geval voor het eerstvolgende vertrek van het vaartuig naar zee of naar het buitenland, te betalen bij de door de Vlaamse regering aangewezen ontvangers, tenzij een door de bevoegde ontvanger voldoende geachte zekerheid is gesteld.

§ 2. De gezagvoerders van naar zee of naar het buitenland vertrekkende vaartuigen moeten in elk geval bij de bevoegde ontvanger een voldoende zekerheid stellen om de bedragen te dekken die na het vertrek van het vaartuig verschuldigd blijven.

§ 3. Aan de vaartuigen waarvoor niet tijdig voldaan wordt aan de in dit artikel bepaalde verplichtingen tot betaling of zekerheidsstelling, of waarvoor anderszins enig bedrag aan de loodsdienst of het Vlaamse Gewest schuldig blijft in verband met de in dit decreet bedoelde aangelegenheden, wordt door de dienst die met de inning van het betrokken bedrag is belast, een verbod tot afvaart opgelegd.

Een dergelijk verbod wordt van kracht na eenvoudige mededeling ervan door de betrokken dienst aan de gezagvoerder, de reder of zijn aangestelde.

Om de naleving of de tenuitvoerlegging van het verbod te verzekeren, kan de betrokken dienst een beroep doen op de medewerking van de havenkapiteindiensten, de havenmeesters, de brug- en sluiswachters en de andere bevoegde ambtenaren.

Het verbod wordt opgeheven nadat de betrokken dienst meegedeeld heeft dat het vaartuig aan de uit dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten voortvloeiende verplichtingen heeft voldaan.

De Vlaamse regering kan ter zake nadere procedurevoorschriften vaststellen en bepalen welke ambtenaren met het nemen van de in dit artikel bedoelde maatregelen belast zijn.

§ 4. Indien tegen het vaartuig waarop de vordering van de loodsdienst of het Vlaamse Gewest betrekking heeft, geen afdoend afvaartverbod kon worden uitgesproken, kan eenzelfde verbod ook worden uitgesproken tegen elk zusterschip van het vaartuig waarop de bedoelde vordering betrekking heeft, zelfs al is dit zusterschip gereed om uit te varen.

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder zusterschip verstaan, elk vaartuig waarvan de betrokken dienst weet of althans redelijkerwijze kan vermoeden, dat de eigenaar of eigenaars, of de bevrachter, dezelfde of voor een overwegend gedeelte dezelfde zijn als die van het vaartuig waarop de vordering van de betrokken dienst betrekking heeft.

Artikel 18

De rechtbank van koophandel van het rechtsgebied waarin de haven van vertrek of aankomst gelegen is neemt kennis van elke vordering betreffende de krachtens deze afdeling verschuldigde bedragen.

Wanneer het vaartuig verscheidene havens heeft aangelopen, zijn alle rechtbanken van koophandel van het rechtsgebied waarin deze havens gelegen zijn, gelijkelijk bevoegd.

De rechtbank van koophandel te Antwerpen is bevoegd :

1° wanneer de haven van vertrek of aankomst buiten het Koninkrijk ligt of onbekend is ;

2° wanneer de haven van vertrek of aankomst in het Koninkrijk ligt, maar buiten de grenzen van het Vlaamse Gewest.

HOOFDSTUK III

Het brevet van havenloods

Artikel 19

De loodsen die werkzaam zijn in de gedecentraliseerd bestuurd havens en kanalen, moeten houder zijn van een brevet van havenloods dat overeenkomstig de door de Vlaamse regering bepaalde regelen wordt uitgereikt, na het slagen voor een bekwaamheidsproef voor een bijzondere commissie.

De Vlaamse regering regelt ook de schorsing, de intrekking en de geldigheidsduur van dit brevet.

De gedecentraliseerde haven- en kanaalbesturen blijven echter bevoegd om de overige aspecten van de organisatie van het loodsen te regelen.

HOOFDSTUK IV

Strafbepalingen

Artikel 20

Met een geldboete van duizend tot zesduizend frank worden gestraft:

1° de gezagvoerder die er krachtens artikel 7 toe verplicht is een loods aan boord te nemen of van het loodsen op afstand gebruik te maken, en zonder geldige toestemming om te varen, nalaat of weigert dit te doen, of die poogt zich aan de toepassing van de desbetreffende regelen te onttrekken ;

2° de gezagvoerder die een, krachtens artikel 7 - hetzij ingevolge een reglementaire bepaling, hetzij ingevolge een beslissing met individuele strekking - geldend verbod om de opvaart, de afvaart of de doorvaart aan te vatten of voort te zetten schendt of poogt te schenden ;

3° de gezagvoerder die nalaat tijdig de in artikel 9 bedoelde meldingen te doen;

4° hij die op de in artikel 5, § 1 bedoelde wateren gewone loodsassistentie verstrekt zonder in het bezit te zijn van een regelmatig loodsbrevet of een tijdelijke vergunning als bedoeld in artikel 6, alsook hij die in dit verband wederrechtelijk zijn diensten aanbiedt;

5° hij die de in artikel 5, § 2 bedoelde wateren opvaart, of aan de loodsdienst enigerlei prestatie aanvraagt, en weet dat hij niet in staat is alle krachtens afdeling 5 van hoofdstuk II verschuldigde bedragen te betalen ;

6° hij die bewust de inning van de krachtens afdeling 5 van hoofdstuk II verschuldigde bedragen ontduikt of poogt te ontduiken;

7° hij die de in artikel 21 bedoelde personen verhindert of poogt te verhinderen de hen door hetzelfde artikel opgedragen taak te vervullen;

8° hij die zich onttrekt of poogt te onttrekken aan één van de verbodsmaatregelen bedoeld in artikel 17 ;

9° hij die, zonder houder te zijn van het brevet van havenloods, optreedt als loods of zich als dusdanig aanbiedt in de gedecentraliseerd bestuurde havens en kanalen.

Artikel 21

§ 1. Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van gerechtelijke politie, zijn belast met de opsporing en de vaststelling van de in artikel 20 bedoelde misdrijven :

1° de houders van het loodsbrevet, de houders van een tijdelijke loodsvergunning en de gezagvoerders van de loodsboten, als zij in actieve dienst zijn ;

2° de nautische directeurs van de loodsdienst;

3° de andere ambtenaren aangewezen bij besluit van de Vlaamse regering.

§ 2. De in § 1 bedoelde personen, die de hoedanigheid van agent van gerechtelijke politie hebben, stellen de misdrijven vast in processen-verbaal die als bewijs gelden zolang het tegendeel niet bewezen is.

HOOFDSTUK V

Opheffings-, inwerkingtredings- en overgangsbepalingen

Artikel 22

De wet van 3 november 1967 betreffende het loodsen van zeevaartuigen wordt, met uitzondering van de artikelen 3bis en 10, § 3, opgeheven wat het Vlaamse Gewest betreft.

Artikel 23

Het artikel 569, eerste lid, 13° van het Gerechtelijk Wetboek wordt opgeheven wat het Vlaamse Gewest betreft.

Artikel 24

De Vlaamse regering bepaalt de regelen voor de toepassing van artikel 19 ten aanzien van de op de datum van inwerkingtreding van dit decreet al in de gedecentraliseerd bestuurde havens en kanalen werkzame loodsen.

De loodsen die door het bevoegde gedecentraliseerde haven- of kanaalbestuur erkend zijn of in het bezit zijn van een door dat bestuur afgegeven vergunning, kunnen in afwachting van nadere uitvoeringsmaatregelen in alle geval hun ambt blijven uitoefenen.

Artikel 25

De besluiten genomen ter uitvoering van de wet van 3 november 1967 betreffende het loodsen van zeevaartuigen, blijven van kracht tot op de dag waarop zij overeenkomstig dit decreet door nieuwe bepalingen worden vervangen of opgeheven.

AANGENOMEN DOOR DE VLAAMSE RAAD,

Brussel, 6 april 1995.

De Voorzitter,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized, cursive letter 'S' or 'B'.

De Secretarissen,

Two handwritten signatures in black ink. The first is a stylized, cursive letter 'A' or 'H'. The second is a cursive signature, possibly 'J. de'.

De Griffier,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized, cursive letter 'G' or 'C'.

[12]

Kondigen dit decreet af, bevelen dat het in het *Belgisch Staatsblad* zal worden bekendgemaakt.

Brussel,